

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN TRUNG KIÊN

**QUẢN LÝ KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC
TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN ĐỒNG VĂN, TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Thái Nguyên, năm 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN TRUNG KIÊN

**QUẢN LÝ KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC
TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN ĐỒNG VĂN, TỈNH HÀ GIANG**

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

MÃ SỐ: 61.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trịnh Ngọc Thạch

Thái Nguyên, năm 2014

LỜI CẢM ƠN

Hoàn thành luận văn này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành nhất tới **TS. Trịnh Ngọc Thạch** - người trực tiếp định hướng, giúp đỡ, cung cấp kiến thức, phương pháp luận, nhiệt tình hướng dẫn, động viên, khích lệ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo Khoa Tâm lý - Giáo dục, Khoa Sau đại học trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, quan tâm và tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới lãnh đạo, cán bộ các xã, thị trấn; phụ huynh học sinh; cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh các trường THCS trên địa bàn huyện Đông Văn đã đóng góp ý kiến, cung cấp thông tin, tư liệu giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã động viên, khuyến khích tôi trong thời gian học tập, nghiên cứu.

Luận văn chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế, kính mong nhận được sự góp ý của các nhà khoa học, các thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Trung Kiên

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực chưa hề được sử dụng và công bố ở bất kỳ một công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Trung Kiên

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng, sơ đồ, biểu đồ.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
5. Giả thuyết khoa học.....	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Cấu trúc luận văn.....	5
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	10
1.3. Chức năng, nhiệm vụ quản lý của Hiệu trưởng trường THCS đối với công tác quản lý học sinh.....	18
1.4. Đặc điểm của HS Trung học cơ sở.....	20
1.5. Những yếu tố ảnh hưởng và hậu quả của tình trạng HS bỏ học.....	21
1.6. Nội dung quản lý khắc phục tình trạng HS bỏ học của Hiệu trưởng trường THCS.....	29

1.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các Trường THCS	33
Tiểu kết chương 1	35
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC VÀ QUẢN LÝ KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐỒNG VĂN, TỈNH HÀ GIANG.....	36
2.1. Khái quát đặc điểm tự nhiên, kinh tế, văn hóa- xã hội huyện Đồng Văn, tỉnh Hà Giang.....	36
2.2. Tình hình giáo dục của huyện Đồng Văn và đặc điểm của 5 trường THCS được nghiên cứu.....	37
2.3. Thực trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn, tỉnh Hà Giang.....	44
2.4. Thực trạng biện pháp quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn, tỉnh Hà Giang.....	50
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn.....	67
2.6. Đánh giá thực trạng quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn, tỉnh Hà Giang.....	69
Tiểu kết chương 2	73
CHƯƠNG 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ KHẮC PHỤC TÌNH TRẠNG HỌC SINH BỎ HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐỒNG VĂN, TỈNH HÀ GIANG	74
3.1. Định hướng đề xuất biện pháp	74
3.2. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp.....	78
3.3. Các biện pháp quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn, tỉnh Hà Giang	79
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp	95

3.5. Khảo nghiệm nhận thức về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	97
Tiểu kết chương 3	105
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	106
TÀI LIỆU THAM KHẢO	110
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CB	Cán bộ
CBQL	Cán bộ quản lý
CD	Cao đẳng
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐH	Đại học
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
THCS	Trung học cơ sở
GV	Giáo viên
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
HS	Học sinh
KTĐG	Kiểm tra đánh giá
KT-XH	Kinh tế - xã hội
PPDH	Phương pháp dạy học
QLGD	Quản lý giáo dục
QLNN	Quản lý nhà nước
QLNT	Quản lý nhà trường
XH	Xã hội
XHHGD	Xã hội hóa giáo dục

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

	<i>Trang</i>
Bảng 2.1: Học sinh năm học 2010 - 2011	39
Bảng 2.2: Học sinh năm học 2011 - 2012	40
Bảng 2.3: Học sinh năm học 2012 - 2013	40
Bảng 2.4 Chất lượng giáo dục học sinh qua 3 năm học	41
Bảng 2.5 Đội ngũ cán bộ quản lý (tính đến năm học 2012- 2013)	41
Bảng 2.6: Về đội ngũ giáo viên (tính đến năm học 2012- 2013)	42
Bảng 2.7. Thống kê chất lượng giờ dạy của GV các trường qua 3 năm học ...	43
Bảng 2.8. Thống kê cơ sở vật chất của 5 trường THCS được khảo sát.	43
Bảng 2.9. Thống kê HS THCS bỏ học qua 3 năm học	44
Bảng 2.10. Thống kê nguyên nhân HS bỏ học từ gia đình	45
Bảng 2.11. Thống kê nguyên nhân HS bỏ học từ môi trường xã hội.....	46
Bảng 2.12. Thống kê nguyên nhân HS bỏ học từ nhà trường.....	46
Bảng 2.13. Thống kê nguyên nhân HS bỏ học từ bản thân HS.....	47
Bảng 2.14. Thống kê biểu hiện của HS bỏ học	47
Bảng 2.15. Thống kê hậu quả của tình trạng HS bỏ học	48
Bảng 2.16. Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về biện pháp nâng cao nhận thức cho HS và các lực lượng giáo dục về tình trạng HS bỏ học	51
Bảng 2.17. Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về việc chỉ đạo điều tra, phân loại nguyên nhân HS bỏ học.....	53
Bảng 2.18. Nhận thức của CBQL và GV về việc nâng cao năng lực giáo dục khắc phục tình trạng HS bỏ học cho GV và các lực lượng giáo dục.....	55
Bảng 2.19. Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về việc chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học theo hướng lấy HS làm trung tâm, dạy học phân hóa	58

Bảng 2.20. Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về việc xây dựng môi trường giáo dục, trợ giúp cho HS có hoàn cảnh khó khăn	60
Bảng 2.21 . Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về việc phối hợp các lực lượng giáo dục nhà trường - gia đình - xã hội	64
Bảng 2.22. Mức độ nhận thức và mức độ thực hiện của CBQL và GV về việc thực hiện xã hội hóa giáo dục	66
Bảng 2.23. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý khắc phục tình trạng học sinh bỏ học tại các trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Văn.....	67
Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm nhận thức tính cần thiết của các biện pháp đề xuất.....	99
Bảng 3.2. Kết quả khảo nghiệm nhận thức về tính khả thi của các biện pháp đề xuất.	101
Bảng 3.3. Mối quan hệ giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	103
Sơ đồ 3.1: Mối quan hệ giữa các biện pháp	97
Biểu đồ: 3.1. Mối quan hệ giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp. .	104